

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol
45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača

za četr let
v Ljubljani.

LETO VI.

LJUBLJANA, dne 8. septembra 1923.

106.

Obrtniški shod v Ljubljani.

Za danes je sklicala deželna zveza obrtnih združenj v Ljubljani obrtniški shod, kojega namen je zavzeti stališče v važnih perečih vprašanjih našega obrtništva. Na dnevnem redu so vprašanja, ki so se že razmotrivala opefovano na krajevnih shodih posameznih obrtniških organizacij, ki pa še vedno niso za naše obrtništvo dovoljno urejena in rešena in je vsled tega nastala nova potreba, da se na velikem obrtniškem shodu združne zveze ponovno zavzame stališče ter apelira na vse merodajne faktorje, da upoštevajo zahteve našega obrtništva.

Ni slučajno, da se ta shod vrši baš ob priliki Ljubljanskega velesejma, kjer je naš obrtnik konkretno in praktično dokazal, koliko napredka je zmožen, kako neumorno organizira, tehnično izpopolnjuje in modernizira našo produkcijo, kako vstrajno in trdno deluje na konsolidaciji našega gospodarstva, da ga izleči iz povojne gospodarske krize. Baš ob tej priliki hoče obrtništvo položiti našim oblastim, ki so se na sejmu malo začele nekoliko zanimati za delovanje in stremljenja obrtništva, tudi drugo stran bilance in poda sliko težkoč, s katerimi se mora boriti pri svojem delu in ki ga ovirajo v napredku in razvoju.

V tem leži največja važnost in pomen današnjega obrtniškega zborovanja, na katerem se bo razpravljalo predvsem o stališču našega obrtništva v dalekosežnem vprašanju izjednačenja davkov, dalje o zakonu o zavarovanju delavcev, o prisilnem zavarovanju obrtnikov in njih rodbinskih članov zoper bolezni in starost in o uvedbi obligatorne mojstrske preizkušnje.

Moti se kdor misli, da se je naše obrtništvo udalo vsem naredbam, ki jih je uzakonilo ministrstvo za socialno politiko preko vseh obrtniških organizacij v zadnjih dveh letih in ki podjetniku samo nalagajo dolžnosti in obveznosti, mu prejšijo s kaznimi, medtem ko za nameščence in delavstvo ne obsegajo enakih obveznosti, marveč mu dajejo samo pravice in udobnosti v obsegu, ki resno ovira podjetništvo v naših krajih.

Podržavljenje južne železnice.

V noči od petka, 31. avgusta na soboto, 1. septembra je prešla po naredbi prometnega ministra južna železnica s celim obratom v državno upravo in najem. Rok prevzetja se je držal do zadnjega momenta tajno in šele v petek popoldne so bili izdani o tem razglasi v javnosti in pozivi uslužbencem južne železnice. Ob enem je bil uradno razglašen dopis prometnega ministra, ki zastopa predsednika vlade, dr. Velizar Jančkovića na ministrski svet, ki nam podaja zanimive podatke o razlogih, ki so vodili do tega, da se je tako nenadoma izvedlo prevzetje vodstva obrata na južni železnici.

OPASNOST STAVK NA JUŽNI ŽELEZNICI.

Kot prvi razlog navaja minister Dojav stavke na južni železnici, z navedbo, da bi bila ta stavka lahko zajela tudi osobje državnih železnic ter utegnila zavzeti po obsegu in času nedogledne obmere. Minister uradno trdi, da so imeli pri organizaciji zadnje enodnevnne stavke vmes prste »prikriti elementi«, ki so

Naše obrtništvo hoče ponovno dokumentirati svoje nezadovoljstvo nad temi enostranskimi zakoni in ugovoriti, da vstraja na reviziji in preureditvi teh zakonodajnih provizorijev, ki gospodarstvu naše mlade države niso baš v prosep.

S tem pa seveda še od daleč ni izčrpan program perečih vprašanj, ki zadevajo danes obrtništvo. Naše obrtniške organizacije morajo v bodoče resno posvetiti svojo pažnjo in vztrajnost gospodarski orijentaciji v okvirju naših novih carinskih mej in izdelati konkreten pozitiven program, da zaščiti svoje interese na eni strani proti mogočnemu vplivu rasteče tu- in inozemske veleindustrije, ki ograža obstoj samostojnih mladih obratov, dalje perečemu vprašanju obrtniškega kredita, vprašanju strokovne prosvete in izobrazbe, posebno vzdrževanju strokovnih in nadaljevalnih šol in razvoju obrtno-pospeševalnega zavoda, ako nočejo, da jih razvoj razmer prehiti.

Izgledi v bodočnost so zelo slabi in obrtništvo je že danes jasno, da si bo moralo pomagati le s samopomočjo. Raditega je tem večjega interesa, da se stanovska zavest in razumevanje za pomen in naloge organizacij v vseh krogih obrtnikov dvigne in poglobi.

Naše obrtništvo bo imelo v bodoče tudi računati z močno konkurenco sosednih visoko industrializiranih držav, proti katerim sedaj nima primerne carinske zaščite. Na drugi strani pa se z ogromno hitrostjo razvija močna obrtna konkurenca v vzhodnih pokrajinah naše države, ki bo opremljena z modernimi tehničnimi napravami, dobavljenimi na račun reparacij.

Zelimo, da obrne današnji shod nase pažnjo vseh merodajnih oblastih in političnih faktorjev, da proučijo tudi drugo stran našega obrtniškega problema, ki jo je treba upoštevati, ako hočemo, da nam bo prihodnji Ljubljanski sejem zopet mogel nuditi sliko napredka in izpopolnitve naše industrije in obrti. V tem oziru želimo shodu popolnega uspeha.

nasprotni današnjemu stanju in da so stavko organizirali večinoma višji in nižji uradniki, medtem ko je eksekutivno osobje, ki mora radi materialnih neprilik največ trpeti, ostalo v službi. Nadalje navaja minister, da je ugotovljeno dejstvo, da je izvesten del osobja južnih železnic vsak čas razpoložen za stavko, kar nalaga državi dolžnost, da nadomesti tujo privatno upravo južnih železnic, katere centrala je na Dunaju, z močnejšo in zanesljivejšo, to je z nacionalno državno upravo. Ta ukrep je predlagala tudi uradno železniška direkcija v Zagrebu.

V javnosti je bilo znano, da se državna uprava mnogo trudi, da bi odkrila o zadnji stavki poleg protestnega značaja še kak drug posebno politični pomen in obeležje, toda o pozitivnih rezultatih preiskav ni bilo dosedaj ničesar slišati. Za to je nastalo temveč presenečenje, ko izreka prometni minister v svojem uradnem poročilu na ministrski svet tako težke obdolžitve vseh železničarskih organizacij, posebno pa vodilnih uradnikov. Upamo, da

bo naš prometni minister te trditve, s katerimi se južne železničarje takorekoč žigosa za nekake prevratne protidržavne elemente, v parlamentu primerno dokazal. Za sedaj se pa z izvajanji ministra ne moremo zadovoljiti, ker so trditve, da je eksekutivno osobje ostalo med stavko na svojih mestih, netočne. Že danes pa je jasno, da se bo to zadevo, ako vse te trditve obveljajo, lahko uporabilo proti uradništvu južne železnice in amoviralo iz službe vse osebe, ki državni upravi ne konveniramo.

GOSPODARSKI RAZLOGI.

Kot glavni moment naglega prevzema južne železnice pa navaja minister gospodarske razloge, o katerih pravi, da naravnost »diklirajo« prevzem južne železnice. Nato govori o izrednih rezultatih letošnje letine ter da je za vnovčenje žetve treba velikega števila železniških vagonov in vlakov in da gre glavna smer prometa preko omrežja, ki je v rokah »tuje države, nazvane južne železnice«. Vsaka ponovitev stavke in tudi najhikbejše organizirana pasivna rezistenca bi ogrozila v času izvozne sezone naš celokupni izvoz in bi prizadejala našemu narodnemu gospodarstvu ogromne škode, za kar bi vlada ne hotela in ne smela prevzeti odgovornosti. Zato je edina garancija za neoviran promet na omrežju južne železnice državna uprava.

Priznati moramo, da je obstojal do lanskega leta precej usodepolni boj med upravo južne železnice in državnimi železnicami posebno zagrebškim ravnateljstvom, katerega račun in škodo so nosili največkrat naši gospodarski interesenti. Ta boj je bil izražen mnogokrat prikrito v prometnih omejitvah, kjer sta državna in južna železnica mnogokrat hote in nehoče izigravale druga drugo in je državna železnica na nezdrav način forsirala svoje proge. Velik je bil boj tudi med južno železnico in carinsko upravo, ki je tudi mnogokrat šel na rovaš našim interesentom. Toda od lanske zime, ko se je bilo z veliko ofenzivo našim gospodarskim krogom posrečilo razčistiti razmere v Zagrebu in nekoliko tudi v Beogradu, se je položaj vidno boljšal. Izpraznilo se je Tezno pri Mariboru, kjer je bilo prejšnja leta deponiranih na stotine vagonov pošiljatev po cele mesece. Uredilo se je tudi, kar je bilo zastoja v Zalogu ter v Ljubljani, ki je bil le prehodnega pomena in je nastal samo, kadar italijanska carinska uprava ni mogla dovolj hitro sprejemati našega rastočega izvoza.

Resno dvomimo, da bi se te razmere pod državno upravo mogle bistveno izboljšati, ker smo glede zastoja v izvoznem prometu na našem omrežju odvisni od prometnih razmer in omejitev v inozemstvu, ki ima sprejeti naš tovor, to je v Italiji in v Avstriji, ki pri forsiranem sezonskem izvozu mnogokrat niste v stanju prevzeti odpošiljatev, ki so namenjene za izvoz. Minister za promet je s tem razlogom dal zelo nelaskavo spričevalo svojemu ministrstvu in državnemu kontrolnemu odboru južne železnice v Zagrebu, ki je obstajal tam od pričetka provizornega režima.

ENOTNOST NOTRANJEGA PROMETA.

Kot nadaljnji razlog se navaja enotnost notranjega prometa.

Omrežje južne železnice je cepilo dosedaj državno železniško omrežje na dvoje. Ta moment se navaja tudi kot vzrok, ki otežkuje direktno odpravljanje posebno v tovornem prometu ter komplicira manipulacijsko službo ter povzroča potrebo večjega števila osobja na državnih železnicah. Upravljanje prometa je po izjavi ministra radi teh razmer tudi na državnih progah jako otežkočeno in drago, zato je v interesu racionalnejše uprave, da se južne železnice vzamejo v državne roke.

Ta pasus ministrskega poročila je precej nejasen. Velikega pomena bi bilo le, ako se prekinjenost v tarifarnem oziru odpravi, kar pa s to izjavo še ni zagotovljeno. Brez dvoma bo važno, ako bodo direktni brzovlaki, ki so vozili sedaj preko Bujbarcev in Karlovca, lahko usmerjeni preko prog južne železnice, kar bi se pa bilo lahko zgodilo že davno poprej, ako bi bila državna železniška uprava v to privolila.

RIMSKA KONVENCIJA.

Šele pod četrto točko navaja minister pravico do prevzema eksploatacije po rimskem paktu, ki je bil sklenjen dne 29. marca t. l. Po tem sporazumu se je imelo prevzetje izvršiti šele do 1. oktobra, toda iz prej navedenih razlogov je minister odredil že 1. september, ker se osobje južnih železnic nahaja še na vojaških vajah.

Način postopanja naše vlade pri ratifikaciji rimskega pakta je edinstven in kaže kako brez vpliva in pomena je naš parlament, kateremu se konvencije sploh ni predložilo v odobritev, marveč se bo to storilo šele naknadno. Pakt tudi dosedaj še ni nikjer objavljen. Mislimo, da bi bila dolžnost parlamentarne vlade, ki je prevzela z aktom ratifikacije rimskega sporazuma nase v ministrskemu svetu milijarde obveznosti, da stori to na en ali drug način v formalnem sporazumu s parlamentom. Da se je izvršilo prevzetje južne železnice brez vsakega kontakta z interesiranimi gospodarskimi korporacijami v Sloveniji, je v naši absolutistični državi jasno in ni treba še posebej omejnati.

KOMITE ZA PREVZEM.

Za prevzem južnih železnic v državno upravo je sestavljen poseben komite, v katerega so odrejeni gg. R. Avramović, pomočnik ministra za promet, kot predsednik Mihajlo Ilič, generalni direktor, Božo Vuković, direktor državnih železnic, Evgen Deroko, pomočnik generalnega direktorja, Boro Popović, pomočnik direktorja državnih železnic, Anton Panić, načelnik ministrstva za promet, Jelfimir Popović, načelnik generalne direkcije in Zarko Čupić, načelnik ministrstva za promet, kot tajnik.

SOSVET DRŽAVNE UPRAVE V LJUBLJANI.

Po zaslišanju tega komiteta je ustanovil minister državno upravo južnih železnic v Ljubljani, v katero

je odredil g. Evgena Deroka, pomočnika generalne direkcije, kot generalnega vladnega direktorja državne uprave južnih železnic, kateremu je pridobil gg. Ivana Hribarja, bivšega namestnika za Slovenijo, Jovana Gjurića, inspektorja ministrstva za promet, dr. Jakoba Borka, inspektorja generalne direkcije, in Srečka Benedeka, inspektorja direkcije državnih železnic v Zagrebu, kot pomožne posvetovalne organe.

DELOKROG KOMITETA.

Komite ima organizirati delo za prevzem južne železnice ter ima odločiti o tekočih administrativnih, ekonomskih, pravnih, finančnih, osebnih in drugih zadevah. Komite ima pripraviti predvsem zakonska pooblastila za prihodnji finančni zakon in proračunske dvanajstine, sestaviti proračun za eksploatacijo mreže južne železnice in izvršiti popis in prevzem imovine. Inspektorat državnih železnic v Ljubljani bo posloval v razmerju proti južni železnici po navodilih državne uprave zaradi enotnosti prometa. Na obmejnih postajah se postavijo za kontrolo postajnih načelnikov zanesljivi državni uslužbenci zaradi zavarovanja mejne službe in čuvanja državnih interesov. S to odredbo je vnovič izraženo

na poniževalen način nezaupanje sedanji upravi in vodstvu.

Državna uprava prevzame tudi obrat na vseh lokalkah, ki jih je dosedaj obratovala južna železnica za svoj račun.

Na ravnateljstvu južne železnice se vršijo sedaj konference glede detaljne izvedbe vseh nalog, ki so poverjene komitetu. Glede obrata in uprave pri južni železnici je za enkrat ostalo vse pri starem. Tekom septembra se bo situacija vsekakor razjasnila. Gospodarski krogi v Srbiji pozdravljajo v »Trgovinskem glasniku« ta korak vlade in se nadejajo od njega znatnega napredka in izboljšanja v prometu. Pripominjajo vnaprej, da bodo proti prevzetju podani gotovo protesti, ki bodo izhajali od strani, ki ima interese rušiti red in konsolidacijo v naši državi. S tem naziranjem se ne moremo strinjati. Stališče v vprašanju južne železnice bo našim krogom mogoče zavzeti šele, ko se pokažejo natančneje smernice in rezultati eksploatacije južne železnice v državni upravi. Zaščiti naših interesov bomo posvečali skrajno pažnjo in si ne bomo tega dali odvzeti s taktiko, ki se jo uporablja sedaj, da se vnaprej onemogoči vsak ugovor in se ga žigosa z nepatriotizmom.

Naznanilna dolžnost uslužbencev.

Službodajalec ima v svrhu evidence dohodnine pri davčnem okrajnem oblastvu (v Ljubljani pri davčni administraciji) naznaniti vsakega uslužbenca, kadar vstopi v službo ali pa kadar izstopi.

Naznanilo je vložiti nekolkovano ter je navesti tudi višino službenih prejemkov in pa ime in bivališče prejšnjega službodajalca, oziroma, če je uslužbenec izstopil, ime in bivališče novega službodajalca.

Davčno oblastvo predpiše nato novemu službodajalcu davčno tangentno, ki odpada za ostali čas leta, prejšnjemu službodajalcu jo pa odpiše. Odpis se izvrši za ves čas nazaj tudi takrat, če je podal službodajalec naznanilo šele čez dalje časa in ne takoj.

Ce je pa uslužbenec zapustil službo vsled bolezni ali iz kakega drugega vzroka, n. pr. ker je začel takoj nato sam kako samostojno podjetje, se mu dohodnina, ki odpada za ostali čas leta, lahko popolnoma odpiše; toda to velja samo takrat, če je uslužbenec tudi sam naznanil, da je izstopil iz službe.

Ta naznanilna dolžnost uslužbenčeva je normirana v § 230. zak. o osebnih davkih in zanjo uslužbenec ni ne vedo, mence, da zadostuje naznanilo službodajalca.

To poslednje naznanilo velja samo za službodajalca: njemu se davek za ostali čas pač odpiše na ta način, da mu ga ni treba več odtegovati od plače in odpremljati na davčni urad, toda zato se predpiše isti znesek v neposredno plačilo uslužbencu samemu, ki bi bil v slučaju bolezni lahko prost davka, dokler ne bi vstopil vnovič v kako službo, oziroma, ki bi bil v slučaju, da začne kako samostojno podjetje, do konca leta lahko prost vsake dohodnine.

Ker je naznanilo kolka prosto, ga naj naredi pač vsak uslužbenec, ki zapusti med letom kako službo in ne vstopi takoj v kako drugo. Naznanilo je vložiti tekom 14 dni na zgoraj navedena davčna okrajna oblastva, oziroma v Ljubljani na davčno administracijo. Ako se vloži pozneje, se odpiše davek šele od prihodnjega meseca dalje za še ostali čas.

Iz velikega sejma.

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani. To pristno domače podjetje je razstavilo vzorce lastnih izdelkov v ličnem in zelo okusnem paviljonu, vrednem tvrde, ki prednjači v naši jugoslovanski papirni industriji. Izloženih je nad 4000 vrst vzorcev raznovrstnih papirjev lastnega izdelka in imajo zastopane od najnavadnejšega ovojnega papirja do finih risalnih papirjev, od priprostega konceptnega papirja do luksuznega transparentnega pismenskega papirja in papirjev z vodotiskom, namenjenih za eksport v Indijo, vse najrazličnejše vrste, ki jih je v stanu izdelati papirni industriji. Ogleda vredni so papirni zvitki od ogromne rotacijske rola za fiskarne do malega telegrafskega zvitka. Podjetje združuje papirne tvornice v Vevčah, Janežiji in Goričanah, nadalje tvornice za lesovino v Vevčah, Goričanah in Medvodah in tvornico celuloze v Goričanah. Združene papirnice razpolagajo na svojih obratih, katerim pripada tudi dvoje popolnoma moderno urejenih hidroelektričnih central na Fužinah s 3.800 HP vodne sile in 1.650 HP parne sile, ki z lahko omogočajo proizvajanje mesečno 1.000.000 kg raznovrstnih papirjev, množine, ki je tako velika, da bi se z dvomesečno produkcijo Združenih papirnic moglo položiti okoli cele zemlje 1 m širok papirni pas. Njegovo Veličanstvo Kralj Aleksander si je z velikim za-

nimanjem ogledal razstavo, si dal predstaviti navzoče družbine funkcionarje in je po izvršenem ogledu družbinemu generalnemu tajniku g. dr. Ciril Pavlinu blagovito čestital k uspešnemu razvoju tega domačega podjetja.

Paviljon F 191. »Tribuna«, tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4, ima razstavljene svoje krasne izdelke. V kratki dobi se je podjetje tako lepo razvilo, da lahko konkurira z inozemskimi cenami, kakor tudi z najsolidnejšim blagom. Izdelki prekašajo inozemske proizvode; posebne pozornosti vredni so novi modeli otroških vozičkov. Slavno občinstvo se posebej vlnudno vabi za obisk. V paviljonu je razstavljenih več komadov najmodernejših otroških vozičkov, igrač-nih vozičkov, stolčkov za otroke, vozičkov na štirih kolesih za prevažanje blaga, najmodernejša dvokolesa in najnovejši mali motorčki, kateri se lahko na vsako kolo montirajo, kakor tudi že kompletni, šivalni stroji in razni deli za stroje in dvokolesa ter pneumatika različne kvalitete. V kratki dobi je tvrdka postala znana in si je znala pridobiti zaupanje po celi naši obsežni državi in razpečava svoje izdelke na vse strani. Tovarna je opremljena z najmodernejšimi stroji in tehničnimi pripomočki za najnatančnejšo izdelavo. Ima posebne

oddelke za emajliranje z ognjem, brusilnico, pobakrenje, poniklanje in mizarški oddelek. V obratu so zaposlene prvovrstne delavne moči. Sprejme se v popolno popravilo: dvokolesa, otroške vozičke, šivalne stroje, kakor tudi vse v mehanično stroko spadajoče stroje. Podjetje ima v zalogi vsakovrstne strojne dele. Geslo podjetja je: so-

Odprava gospodarskih odborov.

Na ozemlju bivše Kranjske imajo posamezne podobčine ali soseske posebno premoženje, katero smejo uživati le podobčani, odnosno v nekaterih krajih le večja skupina upravičencev. Premoženje obstoji večinoma iz nepremičnin. Tekom časa pa so si posamezne podobčine ustvarile tudi naprave, n. pr. vodovode, kateri so na korist le dotični podobčini.

Po § 86. občinskega reda za Kranjsko in zakona z dne 1. avgusta 1912, dež. zak. št. 49, oskrbujejo posebno premoženje posameznih podobčin ali sosesk gospodarski odbori, ki jih volijo podobčani ali osebe, ki so upravičene do užitka dohodkov iz posebnega premoženja.

Ministrstvo notranjih poslov se je v zadnjem času odločilo, da odpravi gospodarske odbore. Funkcije gospodarskih odborov naj bi prevzeli občinski odbori.

Na to namero opozarjamo vse interesente, da protestirajo proti odpravi gospodarskih odborov, ker je jasno, da jim ne more biti po volji oskrbovanje njihovega premoženja po občinskih odborih, v katerih je največkrat v večini ravno ona skupina, ki ni interesirana na posebnem premoženju podobčine. Morebitni protesti naj se utemelje s posebnimi razmerami, ki obstoje glede oskrbovanja podobčinskega premoženja v posameznih krajih in vlagajo pri pristojnih okrajnih glavarstvih ali naravnost pri pokrajinski upravi za Slovenijo.

Najboljši

PREMOG, DRVA IN OGLJE

kupite najceneje pri

Družbi Ilirija, Ljubljana

Kralja Petra trg 8. — Telefon 220.

Iz telefonskih predpisov.

IZPREMEMBA NAPRAV.

Naročnik lahko prosi za premešitev telefonske postaje bodisi v istem posloju, ali na istem zemljišču. Za premešitev telefonskih postaj, postranskih postaj in signalnih zvoncev se plača 120 dinarjev za vsak aparat. Taksa za premešitev glavnih postaj na drugo zemljišče na istem krajevnom omrežju znaša 1000 dinarjev; ako se premešitev izvrši v okolico, mora poleg tega plačati še faktične stroške za zgradbo zveze. Izmenjava tipa aparata stane 30 dinarjev. Enako pristojbino se mora plačati za snemanje in nameščenje aparata.

ODVZETJE TELEFONA.

Poštno ravnateljstvo ima pravico, da izključi naročnika iz telefonskega prometa in mu odvzame postajo v sledečih slučajih:

1. Ako ne plača pristojbin v določenem roku;
2. ako se brez naznanila iz dotičnega prostora izseli;
3. ako uporablja telefonsko napravo proti predpisom;
4. ako samovoljno menja instalacije, montira postranske postaje itd.;
5. ako razžali osobe telefonske postaje, ki vrši službo;
6. ako pobira za razgovore na svojem telefonu govorilne pristojbine, dasi njegova postaja ni javna govorilnica.

lidna postrežba, nizka cena, dobro garancirano domače blago. Novi ceniki na razpolago. To nas osamosvaja na našem narodno-gospodarskem polju.

Preluknjači prestavljivi na 7 in 8 cm
THE REX CO., LJUBLJANA.

M. Savič:

Naša industrija in obrti.

(Nadaljevanje.)

Katran se producira v glomačah. Glomače so okrogle ali štirioglate luknje, ki se jih napravi na pobočjih hribov in sicer dva metra globoke ter eden do dva metra v premeru na dnu in dva do štiri metre na vrhu. Rob se obdelja in dobro ogladi, da se zemlja ne bi posipala. Ako so glomače stalne, se jih obda z deskami in ob deskah se obloži plast ilovice. Čim bolj trde in gladkejše so širani, tem čistejši je katran. Na dnu glomače se izkoplje jarek za odtok, ki je dolg 60 cm do enega metra in ki je v zvezi z majhnim rezervarjem, takozvanim santračem, kamor teče katran skozi poseben jarek.

Ko je glomača dovršena, napolni se z nadrobjenim lučem v 20 do 30 cm dolgih kosih ter po dva in pol ali pet do sedem in pet do deset centimetrov debelih in sicer tako, da tvorijo pri vrhu glomače kup. Na les se nameče plast lučevega iverja in na to borove iglice. Na površju se nato zažge ogenj, ki zaseže tudi luč pod iverjem. Po dveh urah se kopa zasuje z vlažno prstjo okoli in okoli razen na vrhu, skozi katerega odhaja dim in tih plamen. Pri tem načinu zgori gornji del luča, plast pod njim pa se razgreje in razstaja smolo, katere plinov del gre v plamen, drugi del pa teče na dno. Pri tem prižiganju se sliši cvrčanje prvih 24 ur. Po 48 urah pa se odpre ventil za katran, ki je bil do tedaj zaprt, nakar prične teči katran v santrač. Čim se otvori ventil, se mora pričeti takoj polagoma odstranjati z glomače, najprvo prst, potem pa tudi pepel in oglje, da ne bi ogenj v glomači ugasnil. To odstranjevanje se mora vršiti polagoma, dokler konečno ogenj ne prispe do dna. Katran teče neprestano po jarku v santrač, dokler gori ogenj v glomači. Zganje traja na glomačah pet do šest dni ter se pridobi 500 kg katrana, v večjih glomačah, ki dajejo 1000 kg katrana pa traja zganje osem do deset dni. Obratuje se celo leto, a glomače se ne sme zažgati, kadar pada sneg ali dež. Ko se glomača enkrat razpali, mokrota več ne škoduje. Luč za katran je treba, da je po možnosti suh. Iz surovega luča se dobiva katran, ki vsebuje vodo. Mnogokrat se tudi v dober katran meša vodo, da bi bil težji. Oglje, ki se ga dobiva pri zganju, se meče proč. Katran se potem s košlom črpa iz santrače ter naliva v mehove ali oljnate sode, ki držijo 180 do 200 kilogramov.

Delavcu, ki nadzira zganje katrana, se za cel dnevni nadzor z nočjo plača 2 dinarja. Onim, ki drobijo luč, pa se plača eden do eden in pol dinarja na dan. Dva delavca potrebuje en dan, da deblo posekate ter ga razsekate in izločite iz njega žile. Za 100 kg luča se potrebuje dva do tri drevesa. Za 500 kg katrana pa se potrebuje 2500 kg luča pod pogojem, da da luč 20% katrana. Taka količina katrana stane 60 do 80 dinarjev, odnosno 100 kilogramov pa 14 do 16 dinarjev. Ker se prodajna cena tudi suče okrog 16 dinarjev, sledi iz tega, da se sekanje in drobljenje lesa sploh ne vračunjava, kakor tudi ne nadzorovanje glomač, odnosno ako se to računa, se ne računa kaj stane les. Kadar je luč drag, ga boljše kvalitete preberejo in prodajo, kar pa se ne more porabiti, gre koš luč v glomačo. Pridelani katran vozi producent sam z lastnimi konji, da ne bi imel prevoznih stroškov.

(Dalje sledi.)

POSILANO.***ODPRTO PISMO**

gospodu dr. Vilko Pfeiferju, namestniku velikega župana v Mariboru.

Radi od Vas izmišljenega incidenta pri otvoritvi »Industrijsko-obrtno vzorčne izložbe« v Mariboru ste zahtevali od predsedstva opravičila. To zahtevo ste končno še ponovili javno na razslavišču napram članu glavne uprave. Od njega ste prejeli odgovor, kateremu je glavna uprava popolnoma pritrnila; Uprava bi smatrala s tem zadevo za poravnano, če bi nam ne bili hkrati po istem gospodu poslali grozečih izjav, ki jih smatramo za žalitev naše osebne časti in za nedostojen napad na neodvisnost gospodarskih krogov.

Pozivamo Vas torej javno, da nam daste za omenjene pretnje dostojno zadoščenje.

Glavna uprava
Industrijsko-obrtno vzorčne izložbe v Mariboru.

* Za vsebino poslanega odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu nalaga zakon.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja vse svoje člane na sklep gremijalnega občnega zbora z dne 9. maja 1909, ki prepoveduje članom dajati svojim odjemalcem noveletna in velikonočna darila, dalje denarne prispevke in pa darila v naruri za prirejanje različnih vesellic in tombol. Ta sklep občnega zbora je še danes v veljavi in bo gremij postopal proti onim, ki bi ga kršili, v smislu § 24 grem. pravil. — Načelnik: Fran Stupica l. r.

Ljubljanskim trgovcem. Podpisani prosim ponovno vse člane gremija trgovcev v Ljubljani, da se obrnejo z oziranjem na moja izvajanja na letošnjem občnem zboru v vseh obrtnih zadevah pismeno na gremijalno pisarno. Tako bo načelstvo gremija poučeno o vseh težnjah svojih članov ter bo moglo storiti primerne korake v zaščito trgovstva pri različnih faktorjih. Zahrblno zabavljanje ne koristi nič, stvari pa občutno škoduje. — Načelnik: Fran Stupica l. r.

Gremij trgovcev v Ljubljani razglašuje: Zadnji čas se vlihotaplja v Jugoslavijo velike množine svilenih nogavic, katere ponujajo v prodaj gotove osebe po trgovinah. Gremij trgovcev opozarja na to svoje člane s pripomnjo, da je nakupovanje vlihotapljenega blaga kaznivo, škoduje pa tudi ugledu realnega trgovca. Vsakega takega prodajalca naj se izroči najbližjemu stražniku.

Trgovina.

Naš izvoz živine v Italijo je bil v avgustu za 25 odst. večji nego v predhodnem mesecu. Italijanski trgovci, ki so pred meseci pričeli kupovati ceneno živino v Rumuniji, se sedaj ponovno vračajo k nam, ker jim naše cene zopet konvenirajo.

Draginja v Nemčiji. Cene v Nemčiji se že nahajajo na višini sovjetske Rusije. Tako stane 1 kg masla 12 milijonov, 1 kg sala 6 milijonov, 1 kg kave 11 milijonov, 1 kg govedine 4 do 5 milijonov, 1 kg svinjine 6 do 7 milijonov mark. Brezvrednost marke se vidi posebno iz tega, da je nižje bankovce bolje prodajati kot papir nego jih uporabljati kot plačilno sredstvo.

Madžarska zunanja trgovina. Po madžarskih statističnih podatkih je znašal v prvi polovici 1923. uvoz v Madžarsko 19,6 milijona mtc., a izvoz 4,1 milijona mtc.

Obrt.

Kredit za obrtno šolstvo. Minister trgovine in industrije je zaprosil finančnega ministra za kredit od 1 milijona dinarjev v svrhu osnovanja novih obrtnih šol in razširjenje že obstoječih.

Denarstvo.

Angleški kapital v Poljski. V Varšavi se bo otvorila v kratkem Varšavsko-londonsko banka, pri kateri je udeležen angleški in poljski kapital.

Finančna delegacija objavlja uradno, da izide »Izkaz o stanju hranilnih vlog in dvigov pri regulativnih hranilnicah v Sloveniji« za II. četrtletje 1923 v eni prihodnjih števil Uradnega lista.

Carina.

Znižanje izvozne carine na vino. Minister za promet je znižal prevozne tarife za vino. Tarifne postavke za vino so sedaj nižje kakor za druge predmete. Za transport dalmatinskih vin pa ta ugodnost ne velja.

Carinski dohodki glavnih carinarnic v drugi dekadi avgusta so znašali 48 milijonov 266.942 Din.

Carinski aggio na zlato v Nemčiji znaša od 1. — 7. septembra 129,019.900 nemških mark.

Davki.

Statistika o dohodnini v Sloveniji 1920 in 1921. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani je objavila v »Uradnem listu« podrobno statistiko o dohodnini v Sloveniji v letih 1920. in 1921. Iz statistike posnemamo: Mesto Ljubljana s 53.306 prebivalci je štela l. 1920. 11.376, l. 1921. 2844 cenitov, z družinskimi člani 16.796 oziroma 5563 ali 21,34% ozi. 5:33, z druž. člani 52:85% ozi. 15:77% celokupnega prebivalstva; Maribor (mesto) s 30.641 prebivalci 5962 ozi. 2392 cenitov, z družinskimi člani 10.464 ozi. 9142 ali 19:45% ozi. 7:80%, z družinskimi člani 53:61 ozi. 37:64% celokupnega prebivalstva. Mesta Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj s skupaj 96.150 prebivalci so štela skupaj 19.198 ozi. 6195 cenitov, z družinskimi člani 30.394 ozi. 16.549 ali 19:97 ozi. 6:44%, z druž. člani 51:58 ozi. 23:66% celokupnega prebivalstva. Vsi ostali kraji Slovenije z 867.898 prebivalci so šteli 66.196 ozi. 32.671 cenitov, z druž. člani 137.080 ozi. 85.934 ali 7:63 ozi. 3:76%, z druž. člani 23:42 ozi. 13:66% celokupnega prebivalstva. Vsa Slovenija z 964.048 prebivalci je štela 85.394 ozi. 38.866 cenitov, z druž. člani 167.474 ozi. 102 tisoč 483 ali 8:86 ozi. 4:03%, z druž. člani 26:23 ozi. 14:66% celokupnega prebivalstva. Obdavčenih dohodkov je bilo v gori navedenih štirih meslih skupaj iz zemljišč 6,425.660 K ozi. 13 milijonov 89.133 K, iz poslopij 2,747,344 K ozi. 4,747.029 K, iz samostojnih podjetij in opravil 154, 402.699 ozi. 267,243.322 kron, iz službenih prejemkov 100 milijonov 620.373 ozi. 37,274.968, iz glavnice in imovine 2,990.780 ozi. 6,468.866 kron, iz drugih virov 8,402.937 ozi. 6 milijonov 539.818 K, skupaj 275,589.793 ozi. 335,363.136 kron; vsota vpoštevnih odbitkov je znašala 2,918.453 ozi. 4,813.737 K ter se je obdačil čisti dohodek v znesku 272,671.340 ozi. 330 milijonov 549.399 K z dohodnino, poviškom po § 172a in državnim pribitkom v skupnem znesku 25,200.300 ozi. 35,866.684 K. V celokupni Sloveniji je bilo obdačenih dohodkov: iz zemljišč 244,922.379 K ozi. 414,419.496 K, iz poslopij 10,043.604 ozi. 12,367.326 K, iz samostojnih podjetij in opravil 384 milijonov 973.838 ozi. 609,159.257 K, iz službenih prejemkov 250,908.230 K ozi. 84,957.345 K, iz glavnice in imovine 10 milijonov 783.671 ozi. 15,701.404 K, iz drugih virov 11,389.265 ozi. 11 milijonov 424.106 K, skupaj 913,020.987 ozi. 1,148,028.934 K; vsota vpoštevnih odbitkov je znašala 11,896.675 ozi. 15 mil. 547.748 K ter se je obdačil čisti dohodek v znesku 901,124,312 K oziroma 1,132,481.136 K z dohodnino, poviškom po § 172a in državnim pribitkom v skupnem znesku 59,603.725 ozi. 93 milijonov 39,645 K.

Promet.

Prometne ukinitve. Ravnateljstvo južne železnice razglašuje: 1. Sprejemanje in odpošiljanje žita na naslov »Erste Bekescsabaer Dampfmühle Rasental Marton za postajo Bekescsaba ter na naslov Szolnoker Hungariamühle za postajo Szolnok je do nadaljnjega ukinjeno. Medpotne pošiljke se iztečejo. 2. Sprejemanje in odpošiljanje drv na naslov »Lipotvarosi Goetz Favag« za postajo Budapest Lipotvaros je do nadaljnjega ukinjeno. Medpotne pošiljke se zadržijo in stavijo pošiljateljem na razpolaganje. Sprejemanje in odpošiljanje žita na naslov »Mlin Concordia« za postajo Budapest dunaparti teherpalyandvar je do nadaljnjega ukinjeno. Medpotne pošiljke se zadržijo in stavijo na razpolaganje.

Automobilski promet preko meje. Jugoslavenski avtomobilski klub objavlja: Z odločbo Generalne direktcije carin C br. 48.845 je bila prepoved, izdana za avtomobilni promet preko meje naše

kraljevine za inozemstvo, odpravljena. Ta promet je odslej po izpolnitvi carinskih predpisov proli plačilu takse iz tarifne postavke 218, tarife k zakonu o taksah na vseh priznanih carinskih potih dovoljen in sicer velja ta dovolitev za državljane onih držav, ki so pristopile k mednarodni avtomobilski konvenciji z l. 1909. Prehod preko državnih granic s tripliki bo predvidoma uveden že v teku prihodnjih 14 dni ter so tozadevne navedbe, izvzemši naredbo o mednarodnem šoferskem izkazu, že gotove. Tripliki se bodo izdajali le članom Srpskega avto kluba in njemu afiliranih klubov, med katere šteje tudi Jugoslavenski avtomobilski klub.

Hmelj.

Hmelj. VII. brzojavno tržno poročilo: Zatec, C. S. R., 3. septembra 1923. Nakupovanje hmelja na kmetih za tuje inozemstvo se nadaljuje po 3000 čK za 50 kg. (278 Din je 1 čK — 667,2 jK za 1 kilogram.)

Hmelj. IX. brzojavno poročilo: Nürnberg, 6. septembra 1923. — 850 do 1000 milijonov mark za 50 kg. (1 milijon mark je 8 Din — 1 kg do 640 jK.)

Književnost.

Nova knjiga. »Klub jugoslovanskih pomoraca« v Zagrebu bo izdal knjigo »Ilustrovani pregled privrednih in kulturnih inštitucija kraljevine SHS., ki ima namen, da seznanji domače in inozemske kroge z našimi gospodarskimi in kulturnimi inštitucijami. Knjiga, ki bo bogalo opremljena s slikami, bo izšla tudi v francoskem jeziku. Čisti dobiček, ki ga bo imel klub pri izdaji omenjene knjige, je namenjen v korist naše Irgovinske mornarice, zato je delo pooblaščenec kluba, v kolikor se tiče imenovane knjige, vsestransko podpirati.

Dobava, prodaja.

Dobava materiala za izdelavo petrolejskih kant. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 20. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznega materiala za izdelavo petrolejskih kant.

Dobava parnih kotlov. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 19. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave dveh parnih kotlov.

Pogoji in natančnejši podatki o gornjih dobavah in prodajah so v pisarni Irgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Razno.

Obmejna konferenca v Mariboru. Dne 15. septembra se prične v Mariboru konferenca zastopnikov Jugoslavije in Avstrije, ki bo razpravljala o olajšanju obmejnega prometa. Namerava se razširiti obmejno cono in pravico ribolova v Muri, ustvari pa naj se tudi temelj za Irgovinsko pogodbo med Avstrijo in Jugoslavijo. Vsaka država odpošlje po tri zastopnike.

Finančni odbor. Za ponedeljek je končno veljavno sklicana seja finančnega odbora. Kot prva točka na dnevnem redu bo zakon o taksah. Po dovršitvi tega zakona bo odbor prešel k razpravljanju o proračunskih dvanajstih za mesec oktober, november in december. Dvanajstine, kakor tudi celokupni državni proračun morajo biti dokončani do sestanka plenuma narodne skupščine, t. j. do 20. l. m.

Zborovanje obrtnih zbornic. Beogradska obrtna zbornica je sklicala za 20. september plenarno sejo vseh obrtnih zbornic v državi. Dnevni red bo nastopen: 1. Vojna odškodnina. 2. O načinu dovoza naročenega blaga. 3. Vprašanje ustanovitve Obrtne kreditne banke.

Jugoslovansko čebelarstvo. Preteklo leto je bilo v naši državi 524.573 panjev in sicer na Hrvaškem in v Slavoniji 92 tisoč panjev, v severni Srbiji 167.195 panjev, v južni Srbiji 56.636 panjev, v Bosni in Hercegovini 77.350 panjev, v Sloveniji 49.720 panjev, v Vojvodini 33.638 panjev, v Dalmaciji 28.092 panjev in v Črni gori 16.134 panjev. Po tej statistiki bi morala Jugoslavija producirati letno 10 milijonov in pol kilogramov medu.

Državni dohodki iz prodaje svile. Ministrstvo Irgovine in industrije je prodalo preteklo soboto potom javne dražbe 2000 kg svile iz državnih svilaren v Novem Sadu in Pančevu in sicer za 3 in pol milijona dinarjev.

Tržna poročila.

Novosadska blagovna borza, 5. septembra. Na produktni borzi notirajo: pšenica bačka, 79—80 kg, 2%, 7 vagonov 342½—340, sremska 79—80 kg, 2%, 3 vag. 340, ječmen bački, 67—68 kg, ponudba 280, oves bački, ponudba 255, kuruza bačka 4 vag. 267½—265%, bačka Beograd, ponudba 275, beli fižol, bački, 1 vag. 480, bački, šaren, povpraševanje 450, sremski beli 3½ vag. 472½ do 480, moka bačka »0«, ponudba 550. Tendence neizpremenjena.

Beogradska blagovna borza, 5. septembra. Na produktni borzi notirajo: pšenica 78—79 kg, 2—3%, franko vagon postaja Beograd, povpraševanje 315, pšenica 78 kg, 2—3%, šlep Sabac, ponudba 330, kuruza franko vagon Beograd, povpraševanje 275, ponudba 280, oves, franko vagon Beograd, ponudba 260, beli fižol, rešetani, franko vagon Beograd, 470—490, pekmez, franko vagon Zabrežje, za oktober, ponudba 570, moka po vzorcu, franko vagon Zemun, ponudba 510.

Zagrebska blagovna borza, 5. septembra. Na produktni borzi notirajo: oves, franko vag. Sisak, ponudba 262½, kuruza, franko Sisak, ponudba 295, beli fižol, franko Bačka, povpraševanje 440, ponudba 460, zeleni, franko Koprivnica, 2 vagona 458.50, moka »0«, franko Bačka, povpraševanje 540, ponudba 550, otrobi pšenični mešani, vreče, franko Varaždin, ponudba 155, otrobi, franko Zagreb, ponudba 160. Tendence neizpremenjena.

Ljubljanski trg. Trg je z blagom dobro založen; promet živahen. Opažati je pri posameznih predmetih padanje cen. Dvignila se je pa cena teletini vsled običajnega pomanjkanja v tem času. Cena moki je padla na 6.50 v delajni prodaji za št. »0«. Mleko se dobi že za 3 Din liter. Veliko število mlekaric zahteva še vedno po 4 Din, medtem ko prodajajo mlekarne vzlic večjim režijskim stroškom po 3.50 do 3.75 Din. — Mesne cene: Goveje meso I. vrste 22 do 28 Din; II. vrste 17—22. Telefina I. vrste 29—30, II. vrste 28 Din. Svinjsko meso I. vrste 35, II. vrste 30, mešana slanina 35—36 Din, riba in sal 37.50, ameriška mast 35, domača 37—40 Din. Piščanci od 15—25 Din, po velikosti. Surovo maslo 55, čajno 75, sir 45 Din kg. Eno jajce 1.75. Kg belega kruha 7 Din; od 10. septembra nadalje 6.50 Din za kg belega kruha in 5.50 za kg črnega. Sadja prinese na trg večje množine, cene padajo. Letošnja cena za jabolka in hruške še ni ustaljena. Krompir 1—1.50 Din za kg, zgodnje zelje 2.50, kisle zelje 3.50, ohrovi 3 Din, kolerabe 2 Din, paradižniki 5 Din, čebula 1—1.50 Din. Gob letos še ni v večji množini na trg; cena 10 Din za kilogram.

Belin
Najboljše sredstvo
za snemanje belih cvetljev.

ZALOGA PRI
I. C. KOTAR, Ljubljana.

Na veliko in malo!

Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), nadalje potrebščine za krojače in šivilje, gumbe, sukanec, vezenine, svilo, tehtnice decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Patria Cognac Medicinal

Ljubljanski velesajem Pavillon L, stanica 481

Otroški vozički

več vrst. Dvokolesa raznih modelov, najnovejši motorčki ameriškega tipa „EWANS“. Velika zaloga pnevmatik in delov po najnižji ceni. — Sprejemajo se tudi vsa popravila, emailiranje in ponikanje. TRIBUNA F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. Na Ljubljanskem velesajmu paviljon F 191.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić in drug
= Ljubljana =
Botoričeva ulica 24

Telefon 436
Tovarna kandičtov
FR. ROZMAN
Maribor, Aleksandrova c. 57
priporoča
VSE VRSTE KANDITOV (BONBONOV)
po najnižjih tovarniških cenah.
ZAHTEVAJTE CENIK!

Ivan Jelačin
Ljubljana

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe
Zaloga sveže pražene kave mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna posrežba!
Zahtevajte cenik!

FILM

Reklamni zavod posreduje prvorazredne diapozitive ter svetlobno reklamo za celo Jugoslavijo

MARIBOR

Koroščeva ulica 43

Kavo v praženje

sprejema Delniška družba „Triglav“ Šmarca pri Kamniku

Sladna kava, „Družinska kava“, „Mešana kava“, Testenine

KAMENIT
TOVARNA UMETNEGA ŠKRILJA IN ELEKTRARNA DRUŽBA Z.O.Z.

LAŠKO
Slovenija

Ustanovljeno leta 1910. Dolgoletna garancija za dobro kakovost.

Cenejša kakor ilovna opeka.

Kamenit sestoji iz azbesta (kamen) in portland-cementa, vsled tega je streha vedno močnejša in ne zahteva nobenega popravila.

Dolžnost vsakega poseznika strehe je, da si naroči večno trpežno in ognja varno streho iz

KAMENITA = ETERNITA.

Sodarstvo Pichler

Maribor, Frančiškanska ul. 11 izdeluje vse vrste najboljših

sodov

v svoji moderno opremljeni mehanični delavnici Ustanovljeno l. 1836

LJUBLJANA
SINON GREGORČIČEVA ULICA 13

AVTO-MATERIAL

VSAKO-VRSTNI KROGLIČNA: LEŽIŠČA SPECIJALITETE NOVOŠTI J. GOREC LJUBLJANA PALAČA 13-KRED-BK

Veletrgovina

GREGORC & VERLIČ
LJUBLJANA

priporoča špecerijsko, kolonijalno blago in vsakovrstno žganje.

Zahtevajte cenike! Telefon 246. Brzjavke: Grellč.

Arhitekt in mestni stavbenik

VILJEM TROJ

Ljubljana, Gosposvetska c. 10

Telefon Interurban št. 103 — Ustanovljeno leta 1850

se priporoča za zgradbe vseh vrst :: ter izvršuje načrte in proračune ::

Senzacija in najnovejši izum je **TOPLODAR**

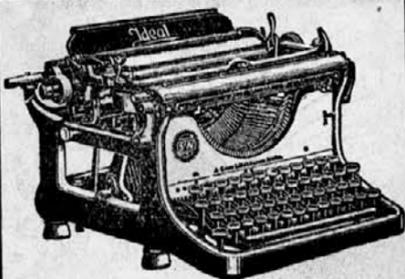
brez peči, ki ogreva prostor brez kuriva. Uspeh velikanski! Nabavna cena malenkostna!

R. Nipič in drug

Izdelovalnica galanterijskih predmetov in aparatov iz kovin

Maribor, Slovenska ulica št. 20.

150% prihranka premoga in drv!

TELEFON 268
USTANOVLJENO LETA 1906

IDEAL

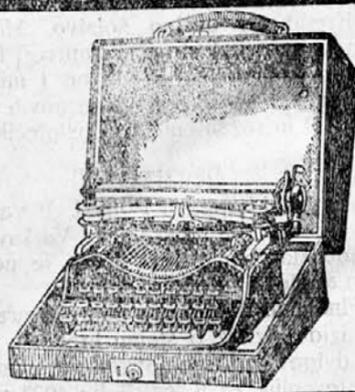
Najpopolnejši stroji. Vsak kupec najboljša referenca. — Tudi na obroke dobavi tvrdka

Ljubljana Gradišče št. 10

THE REX CO.

ERIKA

Zagreb Duga ulica 32

Razširjajte „TRGOVSKI LIST“!

ZAHTEVAJTE POVSOD

**„ETA“
GORČICO (SENF)**

KATERA SE ODLIKUJE PO SVOJEM
IZREDNEM OKUSU IN KAKOVOSTI!

„ETA“
TOVARNA GORČICE
DRUŽBA Z O. Z.
KAMNIK

Prporočamo:

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

Najboljši šivalni stroji v vseh opre-
mah Gritzner, Kaiser, Adler za rod-
binsko in obrtno rabo, istolam igle,
olje ter vse posamezne dele za vse
sisteme. Na veliko in malo!

Paviljon L 470 b.

Srbska domača ročna industrija
čilimova za kompletne jedilnice
spalnice in pisarne v Pirotu

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4

MANUFAKTURA

Na drobno! Na debelo!

Prporoča se:
Špecerijska in delikatesna
veletrgovina in na novo
urejena zajutrkovalnica

T. Mencinger

Ljubljana

Sv. Petra cesta šte. 43

na dvorišču, vhod tudi iz Komenskega
ulice

Pražarna za
kavo z električnim obratom

Ne smete opustiti,
ne da bi posetili

SINGER
SINGER
STROJENI

Paviljon F oddelek št. 155
na Ljubljanskem velesojmu

Oglašajte v „Trgovskem listu“!

INDUS D. D. preje CARL POLLAK

Tovarna usnja in usnatih izdelkov Kranj, Ljubljana, Vrhnika
Centralna pisarna Ljubljana, Sv. Petra cesta 68. - Tel. 528.

I. INDUSTRIJA USNJA.

A. Vegetabilno (čreslostrojeno usnje): kravine, rjave, črne in chagrin ter za mehove in strehe, kipsi, teletine, ovčine in kozine: mazane, rjave in črne, barvane, za mobilije, tapciranje in konfekcijo; vachettes: za izdelavo dokolenic, barvane ali naravne, za izdelavo nogometnih žog, za izdelavo razne usnjate konfekcije; svinjine (specijaliteta): za fino jahalno opremo, barvane ali naravne, za kovčege, za mobilije in galanterijsko konfekcijo (portemonnais, portefeuilles in knjigo-veštvo);	7. podplati: trovoženi hrastostrojani podplati, vache; 8. crouponi za izdelavo transmisijskih jermenov: specijalno strojeni (angleški sistem), hrastostrojani. B. Chrom-usnje: box-calf, črno in barvano, chevreaux, chevreffe, chrom-usnje za izdelavo nogometnih žog, chrom-usnje za izdelavo jermenov. C. Galun-usnje: za izdelavo vezilnih in šivalnih jermenčkov. D. Lak-usnje: box-calf, chevreaux.

II. INDUSTRIJA USNJATIH IZDELKOV.

A. Čevlarski izdelki: čevlji za strapac, čevlji za rudnike, čevlji za sport in nogomet, čevlji po vojaškem vzorcu, sandale. B. Konfekcija transmisijskih gonilnih jermenov: specijalni stroj,	hrastov stroj, chrom-stroj, jermenci za šivanje in vezanje transmisijskih jermenov. C. Konfekcija za dokolenice (gamaše), nogometne žoge, torbice, portefeuilles itd. iz vegetabilnega, chrom- in lak-usnja, nahrbtniki, sportni pasovi itd., tržne torbice.

Ljubljanski velesojem paviljon J 394

Fran Ravnikar

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25

Telefon šte. 415 — Poštno-čerkovni račun 11.428.

izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in sicer vodno in nadtalno ter umetno tesarstvo.

Parna žaga in strojne delavnice.

Prevzemam po danih, kakor tudi po lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vrhne ulice, verande ter razna druga vrhna arhitektonična dela. Stopnice, dekorativne stropove ter dekorativne stenske opaže. Za razne industrijske stavbe opozarjam zlasti na moje patentirane nosilce za večje proste razpeline od 12 do 15 metrov.

Razstava v paviljonu za stavbeno stroko in lesno industrijo.

Pristopajte kot član k društvu **Trgovska Akademija!**

Vse vrste kleparska, kotlarska in vodovodno-inštalacijska dela
izvršuje najhitreje in solidno

PROD. ZADRUGA KLEPARJEV, KOTLARJEV

v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 18.

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

Leop. TRATNIK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

Naprava kompletne elektrarn.
Zaloga raznih motorjev, svetilnih
teles, žarnic in inštalacijskega
materijala.

Načrte in proračune na zahtevo.

ZASTOPNIK
NA SEJMU!**SANA**ZASTOPNIK
NA SEJMU!

Tvornica čokolade d. z o. z.

Hoče - Maribor

Najfinejše vrste čokolade in kakao.

Kvaliteta najboljša! Cene ugodne!

Franc Erjavec

pri „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino
in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühlisen)
nasproti križanske cerkve.**AVTO**bencin, pnevmatika, olje, mast, vsa
popravila in v ožnja. Le prvovrstno
blage in delo po solidnih cenah nudi
Jugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.**SLOGRAD**

Slovenska gradbena in industrijska družba d. d.

LJUBLJANA

Telefon interurban št. 150

Tehnična pisarna: Ljubljana 7
Frankopanska cesta št. 151

Brzjavni: „SLOGRAD“

Izvršuje: Stanovanjske hiše, trgovska poslopija,
moderne industrijske zgradbe, betonske in
železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih
naprav na podlagi 25 letnih izkušenjŠpecialiteta: Železobetonske cevi za vodne
naprave in vodovode.Zastopa: Patent dr. inž. Empergerja za izvrše-
vanje konstrukcij iz armiranega betona z lito-
železnimi vložki za visoke tlačne nape-
tosti kakor pri skladiščih, „silo“, mostovih in
podobno.Izdeluje: Vse vrste tehničnih projektov in sta-
tističnih proračunov.**TONEJC & ROZMAN, MARIBOR.**Tomaževa žlindra, kalijeva sol, kajnit,
koks za kovače ter livarne, bencin in
amerikanski petrolej vedno v zalogi.Čilski soliter,
žveplo in modra galica.**Iv. Perdan**
LjubljanaVeletrgovina
kolonijalnega in
špecerijskega blaga.Glavni založnik Ciril in
Metodovih vžigalic, nudi
po najnižji dnevni ceni
kavo, riž, teste-
nine, najfinejše
namizno olje,
čaj, žganje ter
vse drugo špe-
cerijsko blago.

Postrežba točna in solidna.

VINO CET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi

: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmoder-
neje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

TEODOR KORN

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih
kleparskih in vodovodnih inštalacijskih del ter za po-
krivanje streh. Vsa stavbinska in kleparska dela v pri-
znano solidni izvršitvi. — Proračuni brezplačno in
poštne proslo. — Popravila točno in po najnižji ceni.Pločevinasta ambalaža, kakor kanle
za firnež, olje, bencin, doze za barve,
::: kandite in konzerve. :::**Prva žebljarska in železoobrtna
zadruga v Kropi in Kamnigoricah.**

Pisma: Žebljarska zadruga, Kropa (Slovenija).

Brzjavke: Zadruga Kropa.

Telefon interurban: Podnart 2.

Žebli za železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, žebli
za čevlje, spojke za odre in prage, spojke za ladje in splave, železne brane,
zobje za brane, kljuge za podobe, zid, cevi, vijaki, matice, zakovice, verige,
žoki za pilote. Vsi drugi v našo stroko spadajoči izdelki po vzorcih in risbah.